

[Hanne Reintoft.]

en rigtig tanke, statsadvokat Grell har været inde på med sit forslag om, at der gennemføres lovbestemmelser, som rammer ekstraordinære transaktioner, som samfundsmæssigt må vurderes som uacceptable. Det skal ske således, at ansvar skal kunne gøres gældende mod alle i transaktionerne implicerede, såfremt det kan godtgøres, at de herigennem har forfulgt egne økonomiske interesser med tilsidesættelse af rimelige samfundsmæssige, herunder sociale, hensyn.

Det kan nemlig udmærket tænkes, at parterne i en aftale enes om en transaktion, der indebærer gevinst for dem begge, men samtidig strider mod almenvellet. Den slags transaktioner rammes overhovedet ikke af de foreslåede lovændringer, idet lovforslaget kun sigter på de tilfælde, hvor der foreligger en eller anden form for økonomisk misbrug begået af den ene aftalepart over for den anden.

Forslaget omfatter end ikke den centrale bestemmelse om bedrageri i straffelovens § 279. Næsten al praktisk forretningsvirksomhed i dag omfattes jo af definitionen af bedrageri i denne paragraf, og det er en omstændighed, der har voldt hovedbrud såvel hos juridiske litterater — jeg skulle måske her især henviser til professor Hurwitz — som i anklagemyndighedens indre gemakker og i retssalene.

Grænsen mellem det tilladelige forretningsliv og det straffbare bedrageri er flydende. Man klarer sig med flokklær om, at straffbart bedrageri kun foreligger, når en handling, der er omfattet af bedrageridefinitionen, er i strid med den i samfundet til enhver tid gældende almindelige redelighedsnorm. Når det straffbare bedrageris grænser ikke drages på en helt anden skarp og håndfast måde end nu, og når en generel bagmandsbestemmelse ikke ønskes formuleret og gennemført ved lov, har det foreliggende forslag kun en meget beskeden betydning.

Der foreslås enkelte uvæsentlige ændringer af retsplejeloven, men desværre ingen af § 723. Denne bestemmelse knæsetter i

dansk ret opportunitetsprincippet med hensyn til tiltalerejsning eller tiltaleundladelse. Lovordene her er i virkeligheden den formaliserede korrupsions indpas i dansk strafferechtspleje. Indholdet er jo netop det, at hvis det passer statsadvokat, rigsadvokat eller i sidste instans justitsministeren at skønne, at en sag ikke kan gennemføres til domfældelse, så frifindes manden, ikke af retten, ikke under offentlig kontrol, men vilkårligt bag anklagemyndighedens hermtisk lukkede døre, frifindes med statsadvokatens underskrift på en resolution om tiltaleundladelse. Det kan ske efter hans skøn, efter hans for-godtbefindende, og dermed er den sag sluttet, og som sagt, i vores politiske tider er denne bemyndigelse til ministeren også diskutabel.

Vi hæger med omhu herhjemme om den overklassenyttige folkelige illusion, at vores straffesager afgøres i retten. Det er jo ikke tilfældet, de afgøres i virkeligheden langt mere af stats- og rigsadvokat bag lukkede døre og i største hemmelighed — vores gamle værnemagersager var vist et tydeligt eksempel.

Det er en af vores retsplejes grundskavanker, at den mest vidtstrakte frifindelsesmyndighed er tillagt et i dulghed virkende administrativt organ. Ønsker rigsadvokaten, at en person af de store i landet — og det er jo aktuelt — skal undgå strafforfølgning, kan det ordnes med et pennestrøg, og i udøvelsen af denne uhyre magt kan han tage alle mulige økonomiske og politiske hensyn, og det bliver gjort.

Bagmandsrapporten er det første angreb på det korrupsionsbegunstigende princip i retsplejelovens § 723. Vi finder det hensigtsmæssigt, at der er oprettet en statsadvokatur for særlig økonomisk kriminalitet, og vi finder det hensigtsmæssigt, at der er knyttet en efterforskningsgruppe til den. Vi ved bare, at den økonomiske kriminalitet er et så enormt stort arbejdsområde, at det ikke kan løses med en statsadvokat og hans nuværende mandskab. Som eksempel kan jeg nævne straffelovens § 7, der jo burde